

ZADARMO

Noviny o živote v Bratislave sú distribuované každé dva týždne do všetkých mestských častí.

EV 3101/09 - ISSN 1335-5228

IČO: 35712058

Vydáva NIVEL PLUS s.r.o.,

Ivanská cesta 2D, 821 04 Bratislava

Tlačí MAFRAPRINT

Roznáša spoločnosť SUREMA spol. s r.o.

Bratislavské Noviny

Aktuálne
správy o dianí
v Bratislave

nájdete aj na
www.banoviny.sk

a aj na Facebooku
www.facebook.com/banoviny
Píšte, pýtajte sa, komentujte

Piatok 15. novembra 2019

Pressburger Zeitung - Pozsonyi Újság - Nova Posoniensia

Ročník XXII. - Číslo 23

2 Katastrofálna doprava v Dúbravke

Pre rekonštrukciu Dúbravsko-karlovej magistrály sa ľudom cesta do práce v týchto dňoch ešte viac skomplikovala. Aký je dôvod a čo urobí mesto na zmiernenie problémov?

5 Argumenty pre novú električku

Trasovanie električky po Pribinovej ulici popred nové SND, ktoré predstavil primátor Matúš Vallo, podporuje aj Tibor Schlosser, jeden z najväčších odborníkov na Slovensku na dopravné inžinierstvo a mestské komunikácie.

6 Megavily pod Slávnom

Pozrite sa, aké neskromné stavby vyrástli na lukratívnych bratislavských adresách po roku 1989.

11 Prešporské bylinkárky

Ako si našli bylinkárky a lekárnícky učni, keď Prešporok navštívil slávny a škandalózne lekárik Paracelsus?

30. VÝROČIE NEŽNEJ REVOLÚCIE

Rozdelené námestie rozdeľuje ľudí

BRATISLAVA Nové Námestie Nežnej revolúcie pred Starou tržnicou vyvolalo veľa emócií. S návrhom „odtrhnúť“ časť Námestia SNP a premenovať ho, aby sme si aj takto uctili 30. výročie pádu totality, prišiel primátor Bratislavy Matúš Vallo ešte v lete. Staromestskí poslanci ho schválili v septembri, mestskí v októbri, búrlivé diskusie však trvajú.

„Nežná revolúcia, rovnako ako SNP, symbolizujú odpor verejnosti proti totalite a prejavenie vôle našich občanov po slobode. Preto si myslíme, že tieto dve dejinné udalosti a dve námestia pomenované podľa nich majú mať dôstojné miesto vedľa seba,“ zdôvodnil primátor Vallo, ktorý získal pre svoj návrh takmer jednohlasnú podporu v mestskom

zastupiteľstve. Ako jediná hlasovala proti mestská poslankyňa a starostka Karlovej Vsi Dana Čahojová. „Neviem, či toto by sme chceli vo chvíli, keď vieme, ako sme s nežnou revolúciou naložili a kam sme sa po 30 rokoch dopracovali,“ uviedla jeden z argumentov. Myšlienka rozdeliť Námestie SNP sa od začiatku nepozdávala ani Slovenskému zväzu protifašistických bojovníkov. Podľa jeho predsedu Pavla

Sečkára by sa nemalo „ukraľovať“ z Námestia SNP, ktoré má trvalú historickú hodnotu pre celé Slovensko. A dohadujú sa aj Bratislavčania na sociálnych sieťach. Fakt je, že keď sa dnes stretávame na spodnej časti Námestia SNP, stretávame sa „pred tržnicou“ alebo „nad Manderlom“. Budúcnosť napokon ukáže, či sa ujme nový názov. (ac)

Foto: TASR

Od 15. novembra máme nové Námestie Nežnej revolúcie.

Čo na to známi Bratislavčania

SILVIA PORUBÄNOVÁ,

sociologička:
Neprekáža mi, že spodná časť Námestia SNP sa premenovala na Námestie

Nežnej revolúcie, hoci logika hovorí, že takto by sa mala volať vrchná časť námestia pri pamätníku. Ale, samozrejme, dôstojné miesto musí mať aj SNP. Okruhle 30. výročie Nežnej revolúcie by si zaslúžilo možno aj vlastnú ulicu.

HILDA GÁBRIŠOVÁ,

publicistka:
Je to veľmi dobrá myšlienka a priestor pred Starou tržnicou je podľa mňa

dôstojný. Nežná revolúcia nám priniesla slobodu, výrazne ovplyvnila naše životy, aj keď nie všetko, za čo sme štrngali na námestí, vyšlo tak, ako sme si predstavovali.

KATARÍNA NÁDASKÁ,

etnologička:
Pripomenutie pádu totality si zaslúži dôstojné miesto, nie pred Starou

tržnicou. Tento priestor je malíčkový, nový názov sa nehodí ani kvôli historickej budove tržnice. Vždy bola miestom, kde sa konali trhy či jarmoky, aj preto mi to príde nedôstojné.

BRATISLAVSKÉ NOVINY

nájdete aj vo vybraných predajniach Kraj a Terno.

Slovo k veci

Čo ukázala analýza?!

Analýza Najvyššieho kontrolného úradu o peniazoch hlavného mesta, ktorú zverejnil pred pár dňami jej predseda, nepriniesla nič nové, o čom by kompetentní nevedeli.

„Chceli sme na meste Bratislava poukázať, že model je prežitý. Náklady na správu vecí verejných sa ukazujú príliš vysoké. Môžeme konštatovať, že ide o značne neefektívny model a neefektívne využívanie verejných priestorov,“ priblížil okrem iného predseda NKÚ. Postavenie Bratislavy ako hlavného mesta si podľa jeho slov zaslúži oveľa väčšiu pozornosť, ako mu bola doteraz venovaná. Pričom úrad vo svojej analýze tvrdí, že kľúčovými výzvami Bratislavy vo vzťahu k mladým rodinám sú najmä slabá podpora bývania a nedostatočná kapacita v materských školách.

Môžeme novému vedeniu magistrátu a aj starostom po roku vo funkcii vyčítať čokoľvek a často aj oprávnené, ale určite nie to, že by od začiatku neriešili spomínané problémy, na ktoré len teraz upozornil NKÚ. Skôr je otázkou, prečo úradníci z NKÚ v iných analýzach neupozorňujú štát, ako sa mačošsky správa v otázke financií k svojmu hlavnému mestu. Prečo stále Bratislava nemá z rozpočtu viac peňazí, koľko si ako hlavné mesto zaslúži.

Lenka Bollardová

TRIV
BYTY-KANCELARIE-TREZORY-KLAVIRE
ŠTAHOVANIE.sk
NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE

0905 616 329
02/ 6542 2387

Doprava v Dúbravke je katastrofálna

DÚBRAVKA

To, že komplexná rekonštrukcia Dúbravsko-karlovej radiály skomplikuje a spomalí dopravu v týchto dvoch mestských častiach, sa očakávalo, ale z toho, čo každodenne ráno i po večer zažívajú najmä obyvatelia Dúbravky, sú už ľudia doslova zúfalí a na rovinu vravia: Je to peklo! Problémom sa už intenzívne zaoberá aj vedenie mesta.

„Je to tam naozaj zlé. Vyrážam z domu okolo 7:05 a len v Dúbravke v smere od križovatky pri Lidli dole na nájazd na diaľnicu je ulica Janka Alexyho úplne full. Nevie si predstaviť, čo zažívajú tí, ktorí vozia deti do škôl a vydávajú sa do centra okolo ôsmej. Vtedy to musí byť ešte horšie. Je úplne jedno, či sedíte v aute alebo autobuse MHD. Všetky vozidlá tu trčia v nekonečných kolónach,“ povedala pre Bratislavské noviny Nikola z Dúbravky.

Tri hlavné príčiny

Katastrofálnou dopravnou situáciou v Dúbravke a čiastočne aj v Karlovej Vsi sa pred pár dňami na pracovnom stretnutí so starostom MČ Dúbravka Martinom Zaťovičom a dopravnými odborníkmi zaoberal aj primátor mesta Matúš Vallo, ktorý

Zmeny parkovania v Starom Meste

STARÉ MESTO

Cena oboch ročných parkovacích kariet vydávaných v Starom Meste sa má od 1. decembra zjednotiť na 39 eur. Týka sa to kariet, ktorú na svojom území vydáva súkromná parkovacia spoločnosť BPS Park, ako aj kariet, ktorú vo svojich zónach vydáva mestská časť. Pre nerezidentov však zmeny povedú skôr k horšiemu. Naďalej bude platiť, že kto chce parkovať v oboch zónach, musí si kúpiť obe karty. V takomto prípade však budete po novom platiť o 8 eur

V rámci rekonštrukcie radiály sa vozovka na niektorých miestach zúžila, čo výrazne spomaľuje dopravu.

pomenoval tri hlavné príčiny spomalej dopravy počas rekonštrukcie Dúbravsko-karlovej radiály:

1. Pri MHD zastávke Dambořského v rámci rekonštrukcie stavajú podchod a integrovanú zastávku MHD, kvôli čomu je zúžená vozovka z dvoch pruhov na jeden pruh a na danom úseku sa tvorí tzv. lievik.
2. Na križovatke M. Schneidera -Trnavského - Harmincova sú bežne dva odbočovacie pruhy v smere na Harmincovu, aktuálne je však jeden uzavretý kvôli rekonštrukcii križovatky.
3. Na križovatke Harmincova - Pri Suchej Vydrici sa upchávajú oba smery: z ulice Pri Suchej Vydrici na Harmincovu ulicu smerom do centra a z Harmincovej ulice pri odbočení doľava smerom na ulicu Pri Suchej

Vydrici. Primátor Matúš Vallo zároveň potvrdil, že v rámci pokračovania prác na radiále sa od 7. novembra uzavrelo priestecie cez električkovú trať na M. Schneidera -Trnavského na úrovni ulíc Bagarova a Hanulova. „Rekonštrukcia tohto priestecia bude trvať 30 dní. Najbližšie priestecie pre motorové vozidlá cez električkovú trať v smere do Dúbravky bude na úrovni ulíc Janka Alexyho a Pod záhradami. Vieme, že tieto problémy spôsobujú výrazné meškania verejnej dopravy a zdržania automobilovej dopravy, čomu sa snažíme predísť. V najbližších dňoch predstavíme a implementujeme riešenia, ktoré v Dúbravke zmiernia tieto problémy,“ informoval primátor na sociálnej sieti. (ars)

Foto: Marian Dekan
Video na banoviny.sk

ROK OD VOLIEB

Ako ste spokojní s primátorom a svojim starostom?

Presne rok je vo funkcii primátor Bratislavy architekt Matúš Vallo, ktorého v komunálnych voľbách 2018 podporilo 36,54 percenta voličov. Sľúbil nám bezpečnejšie a čistejšie mesto, menej áut v uliciach, kvalitnejšiu MHD aj viac cyklotrás či zlepšenie dostupnosti opatrovateľskej služby pre seniorov.

Ako sa mu darí plniť sľuby a v čom vás sklamal?

A ako ste spokojní s prácou starostky či starostu vo vašej mestskej časti?

Napište nám svoj názor na redakcia@banoviny.sk

Nové parkovanie v zóne 500 bytov

RUŽINOV

Nový parkovací systém, ktorý uprednostní domácich, zavádza po Petržalke už aj Ružinov, a to najskôr na sídlisku 500 bytov.

Od 1. decembra bude v zóne 500 bytov platiť prednostné parkovanie pre Ružinovčanov. Bez parkovacej karty tu už počas pracovných dní nezaparkujete. Nárok na vydanie karty majú obyvatelia s trvalým pobytom v tejto zóne. Nerezidentom bude k dispozícii parkovisko na Bazovej ulici a niekoľko miest na Velehradskej ulici, na nej však iba na tri hodiny denne. (bn)

ART INVEST
OBRÁZY NAJLEPŠIE PREDÁTE V AUKCII
Žiadne poplatky
Galéria Art Invest
Dobroviečova 7, Bratislava
Info: 0905 659 148
www.artinvest.sk

Čo sa to stavia na Železnej studničke?

TIP OD VÁS

Stavba na Železnej studničke, ktorá donedávna nebola označená, znepokojila Bratislavčanov.

NOVÉ MESTO

Rastie na Železnej studničke čierna stavba? S takýmto podozrením sa na našu redakciu obrátil čitateľ, keďže nikde v okolí staveniska nevidel žiadne označenie. Ako to teda je?

Rozostavaný objekt sa nachádza na Ceste mládeže, priamo oproti budove Mestských lesov. Keď sme situáciu preverovali ešte v polovici októbra, ani my sme

nikde nevideli označenie tejto stavby. Majiteľ nám neskôr vysvetlil, že tabuľa chýbala preto, lebo musel vymeniť zničené optolenie, dnes je však už stavba riadne označená. „Bude tu jednoposchodový dom, ktorý určite neprevyšuje ten, ktorý tu bol pôvodne,“ spresnil. Stavebné povolenie získal v roku 2019, o žiadnu súhlasil ešte v polovici októbra, ani my sme

oveľa väčšia stavba. „Investor podal tento rok žiadosť o vydanie stavebného povolenia na stavbu reštaurácie Rotunda. Zámerom investora je vybudovať reštauráciu v podobe, ako ju poznali návštevníci Železnej studničky v minulosti. Konanie bolo prerušené, keďže mu chýbajú viaceré požadované doklady,“ informoval nás hovorca Nového Mesta Marek Tettinger. (bn)

Foto: Matúš Husár

Hravý chodník baví malých i veľkých

RUŽINOV

Milé prekvapenie v podobe maľovaného chodníka, na ktorom si najmenší zaskáču, zabavia sa, ale tiež precvičia abecedu či počty, pribudlo v Ružinove.

Pomaľovaný chodník, ktorý nájdete v Parku Ostredky, nebol ešte ani dokončený a už prilákal deti zo sídliska. Skákali na ňom „škôlku“, na liencie počítali bodky... a šikovní výtvarníci medzitým maľovali ďalšie zábavné motívy. Tešia sa mu nielen mamičky

Foto: ac

Bratislavský samosprávny kraj vás pozýva na

VÍKEND ZATVORENÝCH HRANÍC

30 rokov od Nežnej revolúcie

PIETNA SPOMIENKA NA OBETE ŽELEZNEJ OPONY
10:00 - 17:00
Cez Cyklomost slobody do Rakúska len s Cestovnou doložkou!

17:00
Pietna spomienka na obeť Železnej opony
Sviečkový pochod k Pamätníku obeť Železnej opony

17. 11. 2019
od 10:00 do 18:00 hod.

BRATISLAVSKÝ SAMOSPRÁVNÝ KRAJ
NAJLEPŠIE MIESTO PRE ŽIVOT

ARCHITEKT JÁN M. BAHNA:

Verím, že osвета vie skrotiť nenásytných stavebníkov

BRATISLAVA

Spolu s Tomášom Berkom, scénografom, filmovým architektom, grafikom, fotografom a hudobníkom zároveň, vydali po základnej knihe Vily nad Bratislavou už druhý bedeker - cestopis o bratislavských vilách. Tentoraz odhalujú neznáme, často vzrušujúce príbehy domov vo výnimočnej lokalite Slavína. Architekt JÁN M. BAHNA tvrdí, že knižku chceli tiež upozorniť na necitlivé a nekultúrne zásahy do harmonického prostredia, ktoré sa tu vyvíja po stáročia.

Veríte, že takáto osвета môže fungovať? Že noví stavebníci budú po prečítaní vašej knižky rešpektovať fakt, že sa začleňujú medzi tradičnú kultúrnu komunitu, kde platia zákony a pestujú sa tradičné hodnoty? Oba cestopisy, aj predchádzajúca veľká kniha s názvom Vily nad Bratislavou, pripomínajú kultúru bývania, ktorá sa v tejto lokalite vyvíjala od 19. storočia. Verím, že keď ľudia vďaka našim knižkám lepšie spoznajú svoju oblasť a susedov, čiastočne sa budú aj navzájom kontrolovať. Čiže verím,

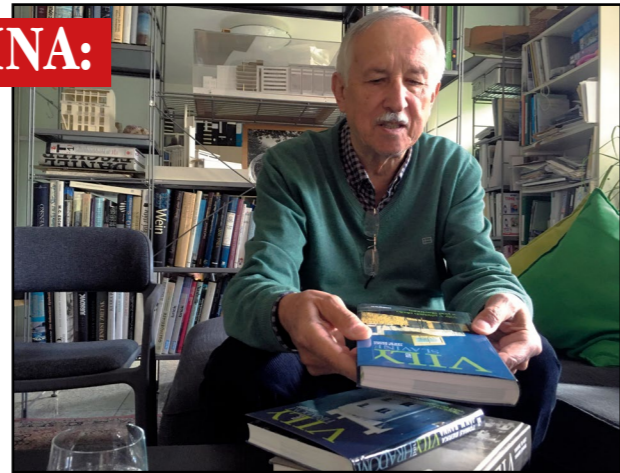
že napríklad nový stavebník nebude môcť bez súhlasu vytiahnuť dom o pár poschodí vyššie, čím by všetkým znemožnil výhľad, pokazil celú ulicu a narušil tiež susedské vzťahy.

Medzi susedov teda zvädzate akoby autocenzúru. Aký máte ohlas?

Ľudia sa o príbehy vil nad mestom zaujímajú, poznajú naše knižky. Ulice a domy tým strácajú anonymitu. Mnohé stavby nad mestom sú naozaj pozoruhodné, a to nielen historické, ale aj moderné, ktoré navrhli uznávaní a dobrí architekti.

Kedy v histórii Bratislavy sa vilám najviac darilo?

Prvé romantické vily sa začali stavať v poslednej tretine 19. storočia, ale najväčší rozmach zažili v 20. rokoch 20. storočia. Bohatí občania novej generácie priemyselníkov, židovských obchodníkov a stále ešte aj príslušníkov šľachty si uvedomili hodnotu a atraktivitu nevyužitých vinohradníckych parcel, ktoré sú na skok od brán mesta a poskytujú zdravšie prírodné prostredie pre bývanie. Začali investovať peniaze najprv do sezón-

nych stavieb, no onedlho už trvalých a okázalo luxusných vilových objektov.

Za „socika“ sa vily stali buržoáznym prežitkom, reziim podporoval masovú výstavbu lacných bytov. Zato po Novembri '89 pribúdali megalomanské novostavby doslova ako huby po daždi. Aj „čierne“, dodatočne legalizované. Ako ich hodnotíte?

Po zmenách v roku 1989 sa majitelia neraz dlhodobo neudržiavaných záhrad rýchlo zbavovali svojich pozemkov za sumy, ktoré boli pre nich dovedy nepredstaviteľné. Vila ako architektonický typ sa dožila svojho znovuzrodenia. V okolí Slavína vyrastali nové stavby po desiatkach a je pravda, že nie vždy legálne a nie vždy išlo o kvalitnú architektúru. Našťastie, žalosťný vkus rýchlozbohatlých neprevládol. Aj oni totiž pochopili, že k spoločenskej prestíži „dobrej vily“ väčšinou patrí meno zvučného, a najmä vnímavého architek-

ta. Modernými a experimentálnymi vilami sa postupne zaplňujú posledné voľné parcely.

Príkladom je vila Linea z rokov 1998 až 2002, založená na dvoch križom cez seba preložených hranolov. Ako jediná zo Slovenska sa ocitla v celosvetovej encyklopédii modernej architektúry - a navrhoval ju váš ateliér.

Vo vile Linea som chcel ukázať, že aj čistými kubusovými hmotami a formami je možné vytvoriť príjemne obývatelny dom s vlastnou atmosférou. Témou architektonickej súťaže bola „cesta za slnkom“, na severnom svahu je však zložitá navrhovať snečný dom. Jasné formy dvoch preložených hranolov vyčleňujú intímne juhovýchodné presnené nádvorie, do ktorého sú orientované obytné priestory.

Čo máte v pláne po vilách v okolí Slavína?

Už sme preskúmali pahorky v okolí Palisád, Bratislavského hradu a Slavína, teraz mapujeme Bubnovku, v pláne je Horský park a Kalvária. Základom Bratislavy sú kopce. Hrad, Slavín, Murmanská výšina, Kalvária - takáto bola historická silueta nášho mesta a my ju chceme ako historický doklad o stave zo začiatku 21. storočia zmapovať celú. V pripravovanej knihe Vily v Horskom parku a na Kalvárii budú zdokumentované aj zbúrané vzácné bratislavské vily. Niektoré tu stáli ešte pred desiatimi rokmi. Máme ich zdokumentované. Aby sme poskytli celkový pohľad na kultúru vil v Bratislave, v tejto poslednej knihe priložíme ako bonus aj výber významných vil z iných bratislavských štvrtí. Ľutujem, že sme takto nespacovali aj históriu bratislavského podhradia. (ac)

Foto: Marián Dekan
Viac na strane 6

Električka po Pribinovej je najlepším a najlacnejším riešením, tvrdí mesto

BRATISLAVA Rozhodnutie vybudovať novú električkovú trať po Pribinovej ulici je definitívne a nemenné. Tak rozhodlo mesto. Výstavba 1,22-kilometrovej trate od Šafárikovo námestia po Prístavnú má vyjsť na približne 18,4 milióna eur. Spustenie trate pre verejnosť magistrát očakáva v roku 2024. Na novú trasu by mali prispieť aj developeri. Mesto pod vedením primátora Matúša Vallo si vybralo variant viest' električkovú

trať cez Pribinovu ulicu popred novú budovu Slovenského národného divadla a nie cez Landererovu, čo bola ďalšia možnosť. „Umiestnenie trasy v území sa už meniť nebude, upravovať sa môžu niektoré technické detaily trate,“ povedal pre Bratislavské noviny primátor Vallo. Podľa neho trasovanie električky je výsledkom odborného rozhodnutia. Spôsob financovania a vyš-

ka príspevku konkrétnych developerov nijako neovplyvnia rozhodnutie viesť trasu po Pribinovej. Mesto pracovalo so štyrmi možnosťami, ako viesť novú električkovú trať. „Dali sme si spracovať dopravnú a odbornú štúdiu, aktualizovaný dopravný model 2019 – 2034, technické posúdenie vedenia trate po Landererovej ulici či posúdenie hlukovej záťa-

že SND,“ vyhlásil primátor. A na základe všetkých odborných štúdií a výsledkov sa preto rozhodli pre trasovanie cez Pribinovu ulicu. Mesto bralo do úvahy aj finančnú náročnosť budovania jednotlivých tratí a možné prekážky (ako cudzie pozemky) pod trasou.

„Vždy som si vedel predstaviť električkovú trať pred budovou SND. Je zo sveta veľa príkladov, kde je električka normálnym mestským prvkom a nachádza sa v blízkosti významných či historických inštitúcií. Som hlboko presvedčený ako architekt aj ako primátor o tom, že námestie pred novým divadlom dokáže naďalej dobre a kvalitne fungovať ako priestor s električkovou traťou,“ myslí si Vallo. Ako

ropany ako Viedeň, Budapešť či Praha.

Hlavná architektka mesta Ingrid Konrad sa nechala na sociálnej sieti počuť, že s návrhom mesta nesúhlasí a preferuje možnosť trate po Landererovej ulici, pričom chce zachovať námestie pred divadlom. „Pani hlavná architektka má svoju úlohu, ktorá vychádza zo zákonov o Bratislave. Nech sa páči, nech sa vyjadruje a nech argumentačným spôsobom a merateľnými veličinami porovná variant Pribinovej a Landererovej ulice. Viac k tomu nemám čo dodať,“ odkázal jej šéf Katedry dopravných stavieb Slovenskej technickej univerzity v Bratislave docent Ing. Tibor Schlosser, CSc., ktorý pre mesto niekoľko mesiacov vyhodnocoval všetky odborné podklady. (lb)

Foto a vizualizácia: nc, archív magistrátu

Kolízia s prekážkami

	Dostojevského - Landererova	Landererova	Slučka	Pribinova
Narušenie vnútorného dopravného okruhu a križovatky Dostojevského-Landererova	✗	✓	✓	✓
Nezlučiteľnosť s dopravou obsluhou Čulenova	✗	✓	✗	✓
Zníženie kapacity križovatky Landererova-Košická	✓	✗	✓	✓
Obmedzenie ostatnej MHD na Landererovej	✗	✗	✓	✓

Porovnanie termínu spustenia variantov

Variant	Predpokladané spustenie električky	Možné Komplikácie
Dostojevského - Landererova	2026 a neskôr	Pozemky súkromných vlastníkov, prestavba križovatky, kompletná zmena dopravnej schémy Čulenova
Landererova	2026 a neskôr	Pozemky súkromných vlastníkov, prestavba križovatky
Slučka	2026 a neskôr	Kompletná zmena dopravnej schémy Čulenova, pozemok SND
Pribinova	2024	Pozemok SND

Variant	Dĺžka trate Šafárikovo - Prístavná	Odhad ceny trate (bez DPH)	Odhadovaná cena výkopu pozemkov	Odhadované náklady: pozemky+cena trate, EUR	Dodatkové prevádzkové náklady na rok, EUR	Spoločenské straty - cestovný čas, EUR/rok (250 pracovných dní)
Dostojevského - Čulenova	1,392 km	19,0 mil.	2,3 mil.	21,3 mil.	+ 387 tis.	0,74 mil.
Landererova	1,19 km	16,2 mil.	3,4 mil.	19,2 mil.	+ 153 tis.	0,29 mil.
Slučka	1,505 km	20,5 mil.	3,9 mil.	24,4 mil.	+484 tis.	0,93 mil.
Pribinova	1,221 km	16,7 mil.	1,7 mil.	18,4 mil.	0	0,00

Zdroj: Hlavné mesto

Tibor Schlosser: O novej trase električky rozhodla atraktivita územia

Rozprávali sme sa s odborníkom na Slovensku na dopravné inžinierstvo a mestské komunikácie, so šéfom Katedry dopravných stavieb Slovenskej technickej univerzity v Bratislave s docentom Ing. Tiborom Schlosserom, CSc.

Primátor predstavil trasovanie novej električky, ktorá pôjde po Pribinovej ulici popred budovu SND cez Košickú a Miletičovu ulicu. Je to najlepšia

možnosť trate električky v tomto území?

Ako Katedra dopravných stavieb sme od februára tohto roka spolupracovali s mestom a riešili sme viacero variantov tohto územia. Predpokladám, že na internete bude čoskoro naša štúdia, kde zistíte, čo všetko sme v tejto súvislosti preverovali. Na vašu otázku odpoviem jednoducho, že nové trasovanie električky po Pribinovej a Košickej, čo predstavil

primátor Matúš Vallo, je optimálny variant vedenia električkovej trate.

Prečo je to najlepší variant?

Električková doprava je kolajová doprava. V územnom pláne mesta je zadefinované, že nosným systémom mestskej hromadnej dopravy je kolajová doprava. Tá sa skladá zo železničnej, električkovej, nadzemnej alebo podzemnej nekonvenčnej dopravy. Bratislava má električkovú dopravu ako

nosný systém MHD. Ten prevezme v rámci jej charakteru dopravy viac cestujúcich a pre urbanizované územie je veľmi dôležité, aby čo najviac ľudí na tej trase, kde vedieme túto električkovú trasu, vystúpilo a nastúpilo čo najviac cestujúcich. Odpoveďou výstupu a nástupu ľudí je atraktivita územia. Keď sme porovnávali viaceré varianty, tak najatraktívnejšie územie cestujúcich je Pribinova ulica.

Celý rozhovor nájdete na našom webe banoviny.sk

• RÁDIO REGINA •

RUŽINOVSKÁ LYRA

SYMPHONIC

SÚŤAŽ AUTORSKÝCH PIESŇI

HLAVNÁ VÝHRA: MEDIÁLNA PODPORA VÍTAZNEJ PIESNE V RTVS

CENA DIVÁKA: 300 €

FINÁLE V DOPROVODE KAPELY A SLÁČIKOVEJ SEKcie SYMPHONICKÉHO ORCHESTRA 8.12.2019 O 19:00 V SD NIVY, SÚŤAŽNÁ 18

SÚŤAŽNÚ SKLADBU SPOLU S PRIHLÁŠKOU POSIELAJTE DO 18.11.2019.

PRIHLÁŠKA A VIAC INFO NÁJDETE NA CULTUSRUZINOV.SK

VSTUPNÉ ZADARMO

PROFÍK JE TU!

NOVÝ FIAT DUCATO MÔŽETE MAŤ TERAZ
AJ BEZ DLHÉHO ČAKANIA UŽ OD 15 590 € BEZ DPH.

NAVÝŠE KU SKLADOVÝM VOZIDLÁM ZISKATE ZIMNÉ PNEUMATIKY ZADARMO.
PODROBNÉ INFORMÁCIE NÁJDETE NA WWW.FIATPROFESSIONAL.SK

GRIF, SPOL. S.R.O., PANŇONSKÁ CESTA Č. 21, 85104 BRATISLAVA, TEL.: 02/68 201 411 - 22, ČAPAJEVOVA 7,
MOBIL: 0905 934 888, 0905 602 382, 0907 754 442, FAX: 02/63 823 174
OFFICE@GRIF-GRIF.SK, WWW.GRIF-GRIF.SK

30 ROKOV OD NEŽNEJ

Megavily nad Bratislavou: Aj takto sa býva v niekdajšom „ostbloku“

STARÉ MESTO

Turisti spoza našich západných hraníc sa neraz nestacia čudovať, aké impozantné vily vyrástli v Bratislave po roku 1989 - v metropole

malej krajiny bývalého „ostbloku“. Na lukratívnych adresách pribudli neskomrné, neraz až megalomanské novostavby, ale tiež pozoruhodné diela navrh-

nuté architektmi zvučného mena. Pozrite sa na niektoré bližšie, architekt Ján M. Bahna pre vás vybral tieto z okolia Slavína. (ac)
Zdroj: archív J. M. B.

Vila Petra Hrozičička na ulici Stará vinárska

Projektovala ju trojica architektov Lubomír Závodný, Peter Vodrážka a Dalibor Michalák. Stojí na pozemku niekdajšej nevyužívanej ovocnej záhrady v susedstve „Paláca mičurincov“, dnešnej Ekojuventy. Všetky tri podlažia sú prepojené moderným výťahom a dom je vybavený najnovšou inteligentnou technológiou. Majiteľ má i skvele vybavenú vináreň so solídnu zásobou výborných vín, výnimočných destilátov a cigár.

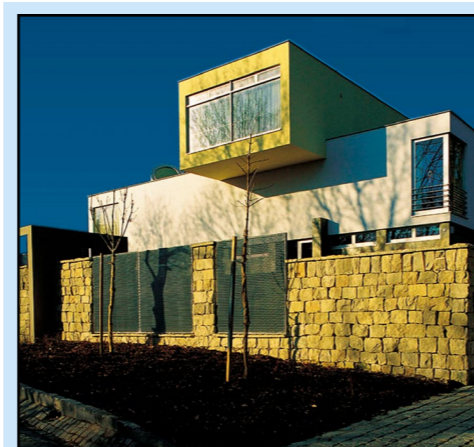
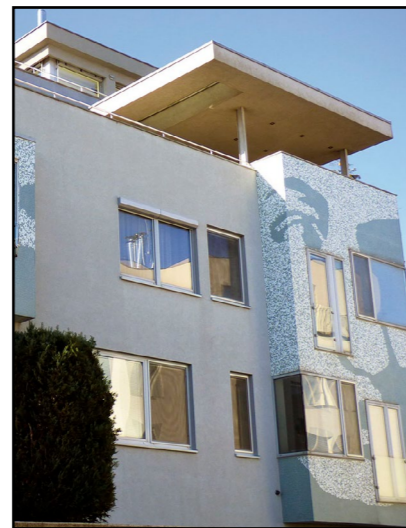
Vila Ruža na Havlíčkovej ulici

Majiteľ, generálny riaditeľ Drevony, si vysníval dom v atraktívnej polohe pod Slavínom, kde si bude užívať s kamarátmi slobodu. Vstup do vily, ktorú projektovali architekti IPO, má riešený výťahom cez podzemnú garážu. Druhé podzemné podlažie s terasou je využité ako kancelária na prenájom, na ďalšom je bazén s wellness príslušenstvom a tiež kryté parkovisko pod terasou. Štvrté podlažie je vlastne prvé nadzemné, na ktoré nadväzuje zatravnené nádvorie, kde je možné zahrať si futbal a organizovať párty.

Terasy dom na Vlčkovej ulici

Táto stavba od architektov Šebo - Lichý a kol. vyrástla pred desiatimi rokmi na obľúbenej lúčke, ktorá lemovala tzv. Puškinove schody smerujúce zo Štefánikovej ulice až na Slavín. Dlhé desaťročia slúžila ako detské ihrisko s hojdačkami a cez zimu sa premenila na sánkarskú dráhu. Dnes tu stojí nový obytný komplex, ktorý je kvôli úzkej a strmej parcele kombináciou terasovej a radovej zástavby.

Vila Linea

na Novosvetskej ulici
Nachádza sa v tesnom susedstve Horského parku a svojho času spôsobila značný ohlas, keď ju zaradili do prestížnej publikácie World Atlas of Architecture. Majiteľ, známy zberateľ i sponzor umenia, vypísal architektonickú súťaž, z ktorej vyšiel víťazne projekt ateliéru Jána Bahnu. Ten navrhol nekonvenčnú vilu, založenú na dvoch krížom cez seba preložených hranoloch. Čistými formami a minimalistickými hmotami vila vytvorila harmonické prostredie na bývanie a takisto priestory na inštalovanie súkromnej zbierky výtvarného umenia. Doplňme, že je vybudovaná výlučne z prírodných materiálov.

Vianočné trhy už o týždeň

STARÉ MESTO

Vianočný stromček na Hlavnom námestí postavili skôr, rozsvietili sa však až na začiatku Vianočného hlavného trhu. Teda o pár dní!

Vianočné trhy sa tento rok budú konať od 22. novembra do 22. decembra v novom koncepte. Zameraný je na kvalitné, ekologické, bezpečné, ale aj vizuálne atraktívne gastronomické podujatie so sprievodným programom. Úplnou novinkou je „zero waste“, čiže snaha predchádzať vzniku odpadu. (bn)

Otvorené dáta majú úspech

BRATISLAVA

Portál opendata.bratislava.sk, ktorý magistrát spustil koncom septembra, pritiahol tisíce návštevníkov.

Open data (otvorené dáta) sú rôzne údaje, ktoré majú verejné inštitúcie k dispozícii a poskytujú ich bezplatne. Môžete ich využiť na rôzne nekomerčné aj komerčné účely, ktoré majú v konečnom dôsledku zlepšiť kvalitu života v meste - napríklad vytvorenie „apky“ na parkovanie, efektívnejšie využívanie mestských bicyklov a ďalšie. (bn)

Stavali sa veľké sídliská, na byty boli poradovníky

PRED 1989

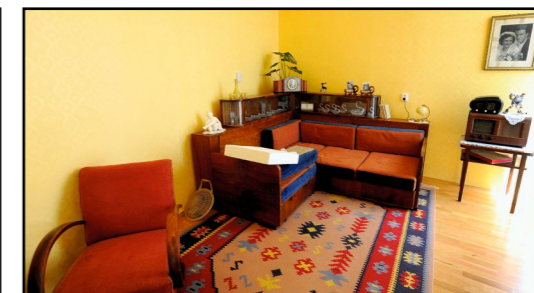

Rozhodnutie o výstavbe Petržalky padlo v roku 1973.

BRATISLAVA

Pred rokom 1989 sa ročne postavilo na Slovensku v priemere 20 690 bytov a takmer 10 000 rodinných domov. Byty sa rozdávali zadarmo alebo v prepočte za 660 až 1 300 eur, pričom priemerný plat bol 104 eur. Čakalo sa však na ne v poradovníku často dlhé roky.

Nové byty v panelákových domoch pribúdali v socialistickom Československu najmä v 60. a 70. rokoch minulého storočia. V roku 1973 padlo aj rozhodnutie o výstavbe najväčšieho slovenského sídliska v Petržalke. Bratislavčania sa však načakali, kým sa okolie betónových panelákov zazelená.

Spočiatku sa deti na dvoroch hrávali na kopcoch hliny namiesto pieskovísk, ako lavičky poslúžili drevené dosky po stavbároch.

Veľké sídliská sa stavali aj preto, aby mal každý občan svoje bývanie. Cenovo bolo oveľa dostupnejšie: na 1 štvorcový meter bytu sme pred rokom 1989 museli odpracovať asi 4 dni, kým dnes je to vyše mesiaca. Podľa Národnej banky Slovenska totiž priemerná cena bývania dosiahla v 3. štvrtroku tohto roku 1 603 eur za 1 štvorcový meter bytu - a práve takúto sumu predstavuje odhadovaná priemerná hrubá mzda Slovákov. Kto po roku 1989 odkúpil štátny byt a potom ho o 15 či 20 rokov predal, urobil obchod svojho života. (ac)
Foto: TASR, ac

Vybavenie bytu

Automatická práčka: 33 % domácností
Farebný televízor: 36,8 % domácností
Auto: 39,1 % domácností
Počítač: 1,6 % domácností
Zdroj: Poštová banka

Nemocnica Rázsochy: Zatiaľ sa len búra

LAMAČ

Verejné obstarávanie na projekt novej Univerzitetnej nemocnice Bratislava (UNB) na Rázsochách stále nie je ukončené.

„Odhadovaný čas, ktorý bude potrebný na dokončenie verejného obstarania, je minimálne štyri mesiace. Po ukončení procesu verejného obstarávania bude výsledok verejne dostupný,“ informoval rezort zdravotníctva. Práce na stavenisku novej UNB pokračujú podľa harmonogramu a v zmysle zmluvných podmienok. Ministerstvo vyhlásilo verejnú obstarávanie na komplexnú prípravu projektu nemocnice na Rázsochách na konci mája tohto roku. Predpokladaná hodnota zákazky je 17,5 milióna eur. (TASR)
Foto: ac

PROOPT
DALEKOHLADY

VÝPREDAJ – LIKVIDÁCIA PREDAJNE

- TRIÉDRE (triédre, monokuláre, teleskopy)
- PRÍSLUŠENSTVO (krytky, popruchy, brašne)
- STATÍVY, LUPY, RUČNÉ SVIETIDLÁ
- POUŽÍVANÁ ELEKTRONIKA (DVD, VR, HIFI)
- NÁBYTOK (vitríny, pulty, poličky)

Pristavná 10, 821 09 Bratislava, otvorené Po-Pia, 10,00 – 18,00 hod.
Tel.: 0905/615 450, e-mail: proopt@atlas.sk

Nevyhadzujte knihy darujte ich nám
Kontakt: 0907 701 786

Viac článkov zo života v Bratislave nájdete na www.banoviny.sk
a aj na Facebooku www.facebook.com/banoviny
Píšte, pýtajte sa, komentujte

KATARÍNSKA BURZA LYŽÍ

23. - 24. 11. 2019

10.00 - 18.00 hod.

ZŠ Pavla Marcelého,
Drieňová 16, Bratislava – Ružinov

www.bazarlyzi.sk

VYSKÚŠAJTE VEGÁNSKE VÝROBKY Z PREDAJNE VEGANA V BRATISLAVE

VÁŠ BIZNIS BERIEME OSOBNE, PRETO S VAMI ZDIELAME NÁŠ REKLAMNÝ PRIESTOR.
Viac informácií nájdete na www.csob.sk.

ČSOB
PRE VÁS OSOBNE

Mesto založí vlastnú nadáciu

BRATISLAVA

Mesto Bratislava plánuje založiť vlastnú nadáciu na podporu občianskych aktivít v meste, ako aj na poskytovanie finančných prostriedkov formou grantov. Nadácia má byť nástrojom naplňovania verejných politík mesta a v prvom roku fungovania má byť zameraná najmä na rozvoj kultúry a komunitného života. Založenie Nadácie mesta Bratislava je podľa samosprávy v súlade s programovým vyhlásením bratislavského primátora Matúša Valla a mestských poslancov na roky 2019 až 2022. (TASR)

Stromy v Karlovke žijú krátko

KARLOVA VES

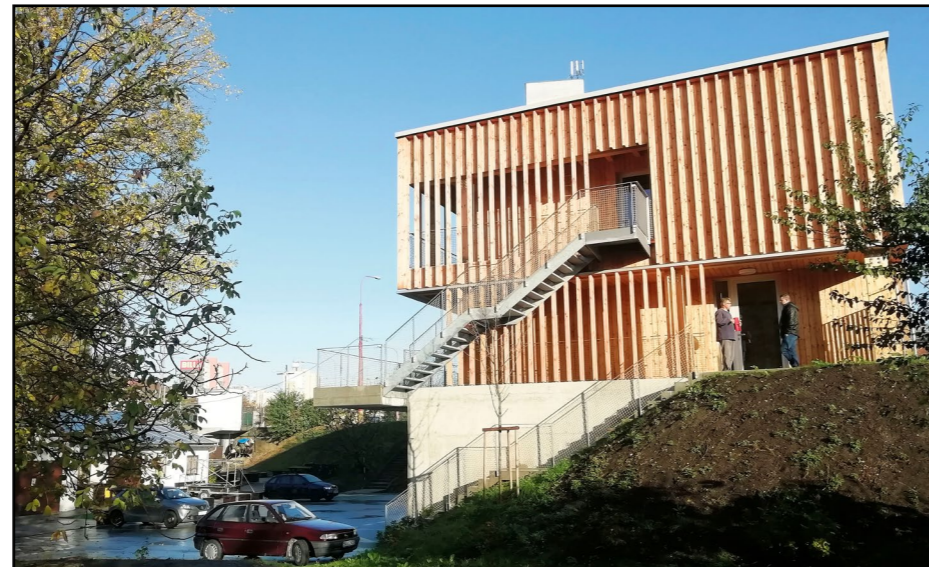
Mestská časť Karlova Ves aj v poslednom roku zaznamenala veľa dospelých odumretých stromov. Na najbližšie týždne preto naplánovali rozsiahlu výsadbu novej zelene. Predstavitelia samosprávy konštatujú, že hoci sa v posledných rokoch snažia dať stromom primeranú a pravidelnú starostlivosť, miestne podmienky neumožňujú stromom dlhovekosť. Je preto nevyhnutné včas ich nahrádzať mladými, zdravými, a najmä odolnejšími druhmi. V rámci grantu BSK sa už vysadilo 21 nových stromov v lokalite Dlhé diely, ďalších 24 stromov pribudne v novembri na rôznych miestach Karlovej Vsi z rozpočtu samosprávy. Takmer 50 stromov a 80 kríkov sa bude sadiť v športovom areáli Majemkova. (bn)

Nová lodenica v Karloveskej zátokke bude slúžiť všetkým

KARLOVA VES

Priestory novej lodenice v Karloveskej zátokke prenájme samospráva Klubu vodných športov v Karlovej Vsi, využívať ju však bude aj široká verejnosť. Objekt slávnostne otvorili len pred pár dňami, 7. novembra. Už počas výstavby samospráva avizovala, že objekt by mali využívať združenia či kluby, ktoré v karloveskej zátokke pôsobia a robia aktivity pre deti a verejnosť. Mestská časť oslovila v spolupráci s Asociáciou vodáckych bratislavských klubov 11 vodáckych klubov.

Nájom, o ktorom rozhodovali poslanci, sa týka priestorov na prízemí a 2. nadzemnom podlaží, priestory 1. nadzemného podlažia budú prenajímané na základe výsledkov obchodno-verejnej súťaže. „Okrem finančných náležitostí (450 eur mesačne + energie) je podmienkou záväzok nájomcu, že bude v priestoroch vykonávať výhradne vodácku klubovú činnosť a na vlastné náklady zabezpečí organizáciu kurzov, splavov a akcií pre ve-

Na začiatok výstavby novej lodenice čakala verejnosť od roku 2007. Architekti nadviazali na vzhľad starých drevených lodeníc.

rejnosti, vodácke krúžky pre karloveské základné školy či verejnoprospešné aktivity v oblasti ochrany životného prostredia,“ uviedla starostka Karlovej Vsi Dana Čahojová. Návštevníci lodenice budú teda členovia klubu, ale niektoré časy budú vyhradené aj najširšej verejnosti. Na vodu do Karloveskej zátokky sa dostanete po krátkom zaškolení či pod dozorom odborníka. Do priestorov novej lodenice sme nazreli deň pred jej otvorením. Predseda Klubu

vodných športov v Karlovej Vsi Michal Šeďo nám vysvetlil, že na spodnom poschodí budú uskladnené lode, v strednej časti bude kaviareň určená širokej verejnosti. Hore nájdete napríklad posilňovňu, samozrejme, nebudú chýbať sociálne zariadenia, šatne a podobne. „Na vodu sa bude chodiť asi až od jari. Pokiaľ ide o lode, bude tu vybavenie pre úplne bežných ľudí, nie sme teda pretekársky klub,“ doplnil.

Foto: ms

Niečo z histórie

Nová lodenica na Botanickej ulici nadväzuje na vzhľad starých drevených lodeníc Tatran a Kajak Klub Bratislava. Pozemok sa volal Slávikova lúka. Ešte pred druhou svetovou vojnou sa hojne využíval ako prírodný areál a ľudia sa chodili kúpať do blízkeho Karloveského ramena. Dvojpodlažná drevená konštrukcia novej lodenice kombinovaná s oceľovými prvkami stojí na betónovom podzemnom hangári pre lode, ktorý by mal odolať tisícročnej vode.

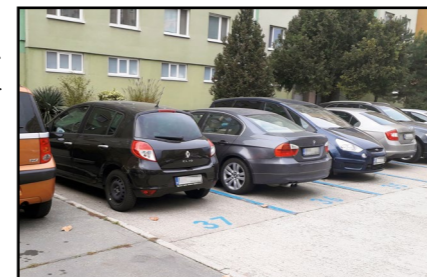
Budúca kaviareň na prvom nadzemnom podlaží.

Pohľad do interiéru lodenice.

Najviac vás zaujalo na našom webe banoviny.sk

Petržalka spustila pilotný parkovací systém

www.facebook.sk/banoviny

Lubos Zaťka: Takže obyvateľ Bratislavy z inej časti nezaparkuje v Petržalke bez poplatku. Petržalčan zaparkuje v Petržalke aj kdekoľvek inde v Bratislave. Gratulujem Petržalčanom. Majú skvelú samosprávu!

Vlado Kollar: Strašne sa mi páči, ako tu má každý peniaze na auto, servis, benzín, olej, údržbu, opravy, pneumatiky a nikomu neostane 1€ na parkovanie.

Miro Duris: Pilotný parkovací systém znamená nepostaviť ani jedno parkovacie miesto navyše, ale snažiť sa zaparkovať na pôvodné miesta viac áut...

Jaro Philty Filo: Narodil som sa v Bratislave a žil 40 rokov... Mám všade rodinu a priateľov... takže, keď prídem na návštevu, tak som mimo???

Danielka Rösselová Olenočinová: Ak si myslíte, že bude viac parkovacích miest, mylíte sa. Bude menej cezpoľných značiek, lebo cezpoľní si zmenia trvalé bydlisko... A nahlásia sa na garsónku aj tridsiati.

Anton Michalka: Veď pôvodný záměr bol dostať preč z ulíc a parkovísk autá ľudí bez trvalého pobytu v BA... Či sa mýlim?

Seniorcentrá v Bratislave: Aké sú cenníky a koľko je čakateľov?

Drobec Satanovic: Situácia je katastrofálna a neúnosná, týmto peklom sme si, žiaľ, prešli, najbližšie seniorcentrum sme našli v Piešťanoch...

Jas Jaska: Je neľudské odložiť starých ľudí do kdejakých centier - majú právo na dôstojný život v domácom prostredí. Sama som opatrovala...

Chlapci Papiloni: Problém je, že to je starostlivosť 24 hodín denne, 7 dní v týždni, bez dovolenky, bez pomoci. Keď išla moja mama na operáciu a starala sa o babku, musela vybaviť hospitalizáciu aj pre babku, inak to nešlo. Babka nemala nárok na opatrovatel'ku ani na ten nevyhnutný čas.

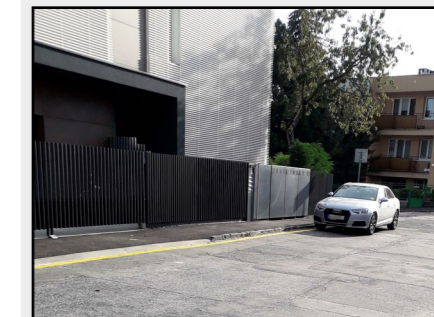
Váš názor nás zaujíma

Ďakujeme, že s nami zdieľate vaše názory. Každé dva týždne z nich vyberieme tie najpodnetnejšie, trefné aj vtipné, a uverejníme. Chcete sa s nami podeliť o skúsenosť či o to, čo vás vo vašej štvrti trápi? Píšte, pýtajte sa, komentujte na mejl redakcia@banoviny.sk, pod článkami na našej stránke www.banoviny.sk alebo na našom Facebooku www.facebook.sk/banoviny.

Z REDAKČNEJ POŠTY

Sused nám ukradol parkovacie miesta

Náš nový sused na Javorinskej ulici č. 33 si dal pred dom pozdĺž cesty vyznačiť vodorovnú žltú čiaru - dopravnú značku V12b, ktorá znamená zákaz stáť aj zastavenia vozidiel. Toto značenie však nemá len pred vjazdom do garáže, ale ide súvisle popred celé pevné oplotenie vrátane vstupu do domu a kontajnerového státi. Takto nám vlastne ukradol najmenej dve parkovacie miesta, ktorých je v našej lokalite nedostatok. Navyše, na mieste vyznačenom žltou čiarou parkuje so svojim autom.

Stanovisko MČ Staré Mesto: Pri kontrole bolo zistené, že žltá čiara meria 21,8 metra namiesto určených max. 8 metrov. Zodpovedná osoba za realizáciu vodorovného dopravného značenia V12b na Javorinskej ulici bola vyzvaná na zjednanie nápravy. V prípade, že majiteľ domu parkuje na mieste označenom žltou čiarou, ide o porušenie dopravných predpisov, ktoré rieši polícia.

Správa telovýchovných a rekreačných zariadení hlavného mesta SR Bratislava, Junácka 4, 831 04 Bratislava, IČO: 00179663

podľa § 9a ods. 1 písm. a) zákona SNR č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v znení neskorších predpisov

vyhlasuje
obchodnú verejnú súťaž

na nájom nebytových priestorov v budove Kúpaliska Lamač v Bratislave, ul. Pod násyplom, k. ú. Lamač, v stavbe súpisné číslo 6756, postavené na parc. č. 1749/6, zapísanej na LV č. 3295, v celkovej výmere 79,35 m² na dobu neurčitú. Podmienky obchodnej verejnej súťaže sú zverejnené na úradnej tabuli STARZ-u a na internetovej stránke www.starz.sk. Ponuky je možné podávať najneskôr do 29. 11. 2019 do 12:00 h.

Kontaktná osoba: Ing. Jana Bublincová, tel. 02/44 373 200, e-mail: bublincova@starz.sk

Hlavné mesto SR Bratislava

na základe uznesenia mestského zastupiteľstva

vyhlasuje obchodnú verejnú súťaž na odpredaj 543,7 tony kovového šrotu uloženého vo zovzovni Jurajov Dvor, Bratislava. Uzávierka na predkladanie ponúk je 4.12.2019.

Bližšie informácie nájdete na www.bratislava.sk v sekcii úradná tabuľa.

Viac o živote v Bratislave na: www.banoviny.sk www.facebook.com/banoviny

Piešťany

Ensana Health Spa Hotels

Zažite veľkolepú zábavu a privítajte nový rok vo veľkom štýle!

SILVESTER v Thermia Palace Ensana Health Spa Hotel

- Min. 3 noci v izbe vybranej kategórie
- Polpenzia (raňajky, večera)
- Slávnostný gala večer
- 1 x procedúra na deň
- 1 x lekárska konzultácia
- novoročný relax v hotelovom wellness centre

Cena od 452 EUR/ osoba/ 3 noci

Viac informácií: 033 775 9980
www.ensanahotels.com/sk

DREVENÉ ROLETY

✓ ESLINGEROVÉ ✓ VÝMENA POPRUHU ✓ NÁTER

SERVIS AJ TÝCH NAJSTARŠÍCH VONKAJŠÍCH DREVENÝCH ROLIET

DREVENÉ ROLETY - Korenačka
Klimkovičová 4, 841 01 Bratislava

info@drevenerolety.sk
www.drevenerolety.sk

0903 349 274

...spolahlivosť, rýchlosť, čistota...

ZUBNÁ AMBULANCIA A AMBULANCIA IMPLANTOLÓGIE

oznamuje zmenu pracovnej doby od 15-21h

ošetříme každého, kto nám zavolá

0905 662 407
STROMOVÁ 16, BA KRAMÁRE

Starožitnosti Panenská 22

Odkúpime v hotovosti:

sklo, porcelán, striebro, obrazy, hodiny, šperky,

lamps, nábytok, i celé

pozostalosti, umenie každého druhu

Konzultácie zdarma aj u Vás doma

tel: 0907 981 477

Sme tu pre Vás už 25 rokov

CITYLIFE.SK

ČO SA DEJE V BRATISLAVE A OKOLÍ

Viac kultúrnych podujatí nájdete na www.citylife.sk

Sobota 16.11.2019

NOC DIVADIEL 2019

Bratislava
10. ročník Noci divadiel bude v znamení Nežnej. Pripravený je aj sprievodný program – výstavy, videoprojekcie, rozhovory s divadelnými osobnosťami, divadelné kvízy, workshopy, koncerty.

Nedeľa 17.11.2019

KONCERT PRE VŠÍMAVÝCH

Umelka / Fuga
Jedenásty Koncert pre všímavých, v galérii Umelka zahrajú Bez Ladu a Skladu a Ještě jsme se nedohodli, v klube Fuga Chór vážskych muzikantov - CHVM, The Wilderness a vo svetovej premiére slovensko-maďarský projekt Drť.

Pondelok 18.11.2019

DUŠA A FILM

Kino Film Europe, 18:00
Kino Film Europe si pre vás pripravilo cyklus nazvaný Duša a film, kde predstaví štyri filmy sprevádzané diskusiami. Počas celého novembra. 18. november – Duša a spoločnosť. Film: Humorista (Rusko)

Utorok 19.11.2019

ARCHITEKTÚRA ,89

Námestie Ľudovíta Štúra
V novembri si pripomíname výročie Nežnej revolúcie z roku 1989. Záver osemdesiatych rokov však u nás nebol spojený len s náhlou zmenou politického sveto-

názoru – zlomový je aj pre umenie a architektúru. Ako sa formovali nové uličné čiary Bratislavy, ktoré tvorili kulisu udalostiam Nežnej revolúcie?

Streda 20.11.2019

SCORPIONS

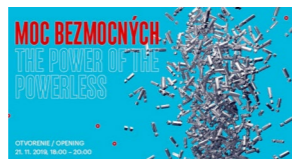
Zimný štadión Ondreja Nepelu, 20:00
Do hľadáča nemeckej rockovej kapely Scorpions sa opäť dostalo Slovensko! Po úspešnom koncerte v Košiciach sa legendy po troch rokoch vracajú do našej krajiny. Tentokrát rockovým zvukom zaznie bratislavský Zimný štadión Ondreja Nepelu!

Štvrtok 21.11.2019

MOC BEZMOCNÝCH

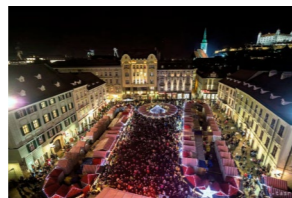
Kunsthalle Bratislava
Pri príležitosti tridsiateho vý-

ročia novembrových udalostí pripravila Kunsthalle Bratislava výstavu Moc bezmocných zameranú na umenie, ktoré kriticky reflektuje spoločenské problémy v slovenskom a českom kontexte.

Piatok 22.11.2019

VIANOČNÉ TRHY BRATISLAVA 2019

Hlavné námestie
Tradičné Vianočné trhy sú ideálnym miestom stretnutia a návštevy, jedlo, pitie a možno malý nákup. Hlavne pre príjemné trávenie predvianočných chvíľ.

Sobota 23.11.2019

SWINGOVÉ VIANOCE

V – klub, 20:00
Zažite čarovnú atmosféru nadvádzajúcich Vianoc v rytme swingu! Pred tým, ako sa všetci vrhnú do víru vianočných nákupov a priprav, pridte na špeciálnu tančiareň plnú autentického swingu vo vianočnej nálade!

Nedeľa – 24.11.2019

N89 – CESTA K SLOBODE

Historické múzeum SNM
Pri každom okružlom výročí Nežnej revolúcie pripravilo SNM – Historické múzeum spomienkovú výstavu. Pri 30. výročí sa rozhodlo tento projekt rozšíriť o rozmer vnímania slobody.

Pondelok – 25.11.2019

VIANOČNÉ TRHY NA DULÁKU 2019

Dulovo námestie
Vianočné trhy na Duláku prinesú Bratislavčanom nový komorný, alternatívny a lokálny vianočný trh v centrálnom priestore Dulovho námestia v Ružinove, ktorý bude dopĺňať ponuku celomestských vianočných trhov v Starom Meste.

Utorok – 26.11.2019

PRECHÁDZKY STARÝM PREŠPORKOM: ONDREJSKÝ CINTORÍN

Múzeum mesta Bratislava MMB, 18:00
O tomto obľúbenom cintoríne prehovorí dr. Obuchová, ktorá ho pred viac než 40 rokmi pomáhala zachraňovať.

Streda – 27.11.2019

NEXT 2019: FESTIVAL SÚČASNEJ HUDBY

A4 – priestor súčasnej kultúry
Od 27. novembra do 1. decembra sa v A4 a ďalších priestoroch chystá 20. ročník hudobného festivalu Next. Okrem koncertov vás čaká bohatý sprievodný program plný workshopov, prednášok a iných aktivít.

Štvrtok – 28.11.2019

KID. DETSKÝ SHOP UP

Stará tržnica
Zimná edícia kid. shop up, predajného eventu dizajnerských značiek pre deti, sa uskutoční 28. – 29. novembra 2019 v Starej tržnici v Bratislave.

Piatok – 29.11.2019

FESTIVAL ERROR 2019

Pistoriho palác, 16:00
13. Medzinárodný festival bezdomoveckých divadiel
29.-30. November 2019
29.11.2019 Piatok - Príbeh
11:00 Divadlo / Príbeh
11:30 Divadlo / Príbeh
12:00 Divadlo / Príbeh
12:30 Divadlo / Príbeh
13:00 Divadlo / Príbeh
13:30 Divadlo / Príbeh
14:00 Divadlo / Príbeh
14:30 Divadlo / Príbeh
15:00 Divadlo / Príbeh
15:30 Divadlo / Príbeh
16:00 Divadlo / Príbeh
16:30 Divadlo / Príbeh
17:00 Divadlo / Príbeh
17:30 Divadlo / Príbeh
18:00 Divadlo / Príbeh
18:30 Divadlo / Príbeh
19:00 Divadlo / Príbeh
19:30 Divadlo / Príbeh
20:00 Divadlo / Príbeh
20:30 Divadlo / Príbeh
21:00 Divadlo / Príbeh
21:30 Divadlo / Príbeh
22:00 Divadlo / Príbeh
22:30 Divadlo / Príbeh
23:00 Divadlo / Príbeh
23:30 Divadlo / Príbeh
24:00 Divadlo / Príbeh
24:30 Divadlo / Príbeh
25:00 Divadlo / Príbeh
25:30 Divadlo / Príbeh
26:00 Divadlo / Príbeh
26:30 Divadlo / Príbeh
27:00 Divadlo / Príbeh
27:30 Divadlo / Príbeh
28:00 Divadlo / Príbeh
28:30 Divadlo / Príbeh
29:00 Divadlo / Príbeh
29:30 Divadlo / Príbeh
30:00 Divadlo / Príbeh
30:30 Divadlo / Príbeh
31:00 Divadlo / Príbeh
31:30 Divadlo / Príbeh
32:00 Divadlo / Príbeh
32:30 Divadlo / Príbeh
33:00 Divadlo / Príbeh
33:30 Divadlo / Príbeh
34:00 Divadlo / Príbeh
34:30 Divadlo / Príbeh
35:00 Divadlo / Príbeh
35:30 Divadlo / Príbeh
36:00 Divadlo / Príbeh
36:30 Divadlo / Príbeh
37:00 Divadlo / Príbeh
37:30 Divadlo / Príbeh
38:00 Divadlo / Príbeh
38:30 Divadlo / Príbeh
39:00 Divadlo / Príbeh
39:30 Divadlo / Príbeh
40:00 Divadlo / Príbeh
40:30 Divadlo / Príbeh
41:00 Divadlo / Príbeh
41:30 Divadlo / Príbeh
42:00 Divadlo / Príbeh
42:30 Divadlo / Príbeh
43:00 Divadlo / Príbeh
43:30 Divadlo / Príbeh
44:00 Divadlo / Príbeh
44:30 Divadlo / Príbeh
45:00 Divadlo / Príbeh
45:30 Divadlo / Príbeh
46:00 Divadlo / Príbeh
46:30 Divadlo / Príbeh
47:00 Divadlo / Príbeh
47:30 Divadlo / Príbeh
48:00 Divadlo / Príbeh
48:30 Divadlo / Príbeh
49:00 Divadlo / Príbeh
49:30 Divadlo / Príbeh
50:00 Divadlo / Príbeh
50:30 Divadlo / Príbeh
51:00 Divadlo / Príbeh
51:30 Divadlo / Príbeh
52:00 Divadlo / Príbeh
52:30 Divadlo / Príbeh
53:00 Divadlo / Príbeh
53:30 Divadlo / Príbeh
54:00 Divadlo / Príbeh
54:30 Divadlo / Príbeh
55:00 Divadlo / Príbeh
55:30 Divadlo / Príbeh
56:00 Divadlo / Príbeh
56:30 Divadlo / Príbeh
57:00 Divadlo / Príbeh
57:30 Divadlo / Príbeh
58:00 Divadlo / Príbeh
58:30 Divadlo / Príbeh
59:00 Divadlo / Príbeh
59:30 Divadlo / Príbeh
60:00 Divadlo / Príbeh
60:30 Divadlo / Príbeh
61:00 Divadlo / Príbeh
61:30 Divadlo / Príbeh
62:00 Divadlo / Príbeh
62:30 Divadlo / Príbeh
63:00 Divadlo / Príbeh
63:30 Divadlo / Príbeh
64:00 Divadlo / Príbeh
64:30 Divadlo / Príbeh
65:00 Divadlo / Príbeh
65:30 Divadlo / Príbeh
66:00 Divadlo / Príbeh
66:30 Divadlo / Príbeh
67:00 Divadlo / Príbeh
67:30 Divadlo / Príbeh
68:00 Divadlo / Príbeh
68:30 Divadlo / Príbeh
69:00 Divadlo / Príbeh
69:30 Divadlo / Príbeh
70:00 Divadlo / Príbeh
70:30 Divadlo / Príbeh
71:00 Divadlo / Príbeh
71:30 Divadlo / Príbeh
72:00 Divadlo / Príbeh
72:30 Divadlo / Príbeh
73:00 Divadlo / Príbeh
73:30 Divadlo / Príbeh
74:00 Divadlo / Príbeh
74:30 Divadlo / Príbeh
75:00 Divadlo / Príbeh
75:30 Divadlo / Príbeh
76:00 Divadlo / Príbeh
76:30 Divadlo / Príbeh
77:00 Divadlo / Príbeh
77:30 Divadlo / Príbeh
78:00 Divadlo / Príbeh
78:30 Divadlo / Príbeh
79:00 Divadlo / Príbeh
79:30 Divadlo / Príbeh
80:00 Divadlo / Príbeh
80:30 Divadlo / Príbeh
81:00 Divadlo / Príbeh
81:30 Divadlo / Príbeh
82:00 Divadlo / Príbeh
82:30 Divadlo / Príbeh
83:00 Divadlo / Príbeh
83:30 Divadlo / Príbeh
84:00 Divadlo / Príbeh
84:30 Divadlo / Príbeh
85:00 Divadlo / Príbeh
85:30 Divadlo / Príbeh
86:00 Divadlo / Príbeh
86:30 Divadlo / Príbeh
87:00 Divadlo / Príbeh
87:30 Divadlo / Príbeh
88:00 Divadlo / Príbeh
88:30 Divadlo / Príbeh
89:00 Divadlo / Príbeh
89:30 Divadlo / Príbeh
90:00 Divadlo / Príbeh
90:30 Divadlo / Príbeh
91:00 Divadlo / Príbeh
91:30 Divadlo / Príbeh
92:00 Divadlo / Príbeh
92:30 Divadlo / Príbeh
93:00 Divadlo / Príbeh
93:30 Divadlo / Príbeh
94:00 Divadlo / Príbeh
94:30 Divadlo / Príbeh
95:00 Divadlo / Príbeh
95:30 Divadlo / Príbeh
96:00 Divadlo / Príbeh
96:30 Divadlo / Príbeh
97:00 Divadlo / Príbeh
97:30 Divadlo / Príbeh
98:00 Divadlo / Príbeh
98:30 Divadlo / Príbeh
99:00 Divadlo / Príbeh
99:30 Divadlo / Príbeh
100:00 Divadlo / Príbeh

13. ročník medzinárodného festivalu bezdomoveckých divadiel. Predstaví sa divadlá z krajín V4 a Európy.

Bratislavské
Noviny
vyjdú o 2 týždne
29. novembra 2019

Správy z podsvetia

K veľkej lúpeži došlo v noci z 1. na 2. novembra v nákupnom centre v LAMAČI. Zloději sa vlámali do zlatníctva, odkiaľ si odniesli cennosti za takmer pol milióna eur. „Siedmi dospelí neznámi páchatelia vnikli do priestorov zlatníctva, odkiaľ mali odcudzť šperky v predbežnej hodnote 500 000 eur. Jeden z páchatelov tiež podpálil vozidlo, na ktorom prišli,“ informovala polícia bezprostredne po lúpeži. O pár dní požiadala o pomoc aj občanov: „Ak by ste v širšom okolí nákupného centra, najmä v smere na diaľnicu D2, našli voľne pohodené kusy obliečenia, ktoré by podľa priložených záberov mohli patriť niektorému z páchatelov, oznámte nám to na bezplatné číslo 158.“ (ms)

Pieta pohrebná služba

Pomáhame 24 hodín denne už viac ako 30 rokov
Posledná rozlúčka v našej obradnej miestnosti za 850 eur
Súčasťou balíka služieb je truhla, čalúnenie, obliekanie, úprava, smútočný obrad, vybavenie matky a kremácia vrátane štandardnej urny
V obradnej miestnosti Pieta ponúkame bezplatne tieto služby:
► prepožičanie štyroch umelých vencov už aj so štandardnými stuhami
► zobrazenie fotografie zosnulého na LCD monitore
► prehratie foto prezentácie zo života zosnulého
► kondolenčnú listinu
Na týchto službách ušetríte minimálne 240 eur
Mlynské nivy 8
02 / 5263 1181
www.pieta.sk

Prešporské bylinkárky učil aj slávny doktor Paracelsus

Bratislava kedysi

V stredoveku sa mohli u lekárnikov učiť iba mládenci. Dievčatá neprijímali. Tie sa liečiteľstvu priučili u bylinkárkov. Tak to zrejme bolo aj v niekdajšom Prešporku. V roku 1537 toto kráľovské mesto navštívil slávny lekár Paracelsus od ktorého sa tiež všeličo naučili.

Do Prešporku sa vtedy sťahovalo čoraz viac ľudí. Keď ich trápili choroby či bolesti, navštívili lekárov alebo lekárnikov. S intímymi problémami však chodievali za bylinkárkami. Tie získavali poznatky o liečivých rastlinách od svojich babičiek. Mali aj zošity s tajnými receptami. Staré herbáre boli ich pokladom aj nebezpečným dôkazom. Už niekoľko rokov počúvali o procesoch s čarodejnicami vo Švajčiarsku. Po tom, ako pápež Inocent VIII. vydal príručku Malleus Maleficarum, museli bylinkárky ešte viac chrániť aj samy seba. Ľudia v Prešporku, hlavne zámožní mešťania a šľachtici, navštevovali v prvom rade lekárov a lekárnikov. S niektorými problémami im však stále pomáhali iba bylinkárky. Ani jedna z nich pritom

Farmaceutické múzeum v niekdajšej lekární U červeného raka.

Počas návštevy v Prešporku býval Paracelsus v dome na Uršulínskej ulici. Pripomína ho tabuľa na Primaciálnom námestí.

nemala vlastnú lekárňu. Paradoxne, slová lekára a lekárnika majú základ v slove liek, ktoré vzniklo z latinského loqui, vo význame zariekať magické formulky. Hoci ešte v 16. storočí niektorí lekárnici v Prešporku používali cesnak ako „liek na všetko“, čoraz viac z nich sa už vzdelávalo aj na európskych univerzitách. Svoje vedomosti potom odovzdávali učňom. Podmienky prijatia, spôsob a obsah učenia i následného osamostatnenia si však určovali samotní lekárnici a šľachtici, navštevovali v prvom rade lekárov a lekárnikov. S niektorými problémami im však stále pomáhali iba bylinkárky. Ani jedna z nich pritom

nariadenie o verejnom zdravotníctve pod názvom Politio sanita, v zmysle ktorého už rozhodoval o činnosti a vzdelávaní lekárnikov sám kráľ. Ešte iba rok trvali tieto poburujúce novoty, keď Prešporok navštívil kontroverzný lekár, filozof, astrolog, prírodovedec a bádateľ Paracelsus. Nekonvenčný Švajčiar sa zaujímal aj o mágiu, alchymiu a výrobu liekov. V tom čase už bol známy po celej Európe a jeho návštevy sa tešili hlavne mladí lekárnici. Na študijných cestách sa o ňom dozvedeli škandalózne zauškatárske a obsah učenia i následného osamostatnenia si však určovali samotní lekárnici a šľachtici, navštevovali v prvom rade lekárov a lekárnikov. S niektorými problémami im však stále pomáhali iba bylinkárky. Ani jedna z nich pritom

ného prešporského vína rýchlo menili na veselú zábavu. Počestní majstri lekárnici sa pohoršovali, že im Paracelsus kazí učňov. Dlhú húťali, čo majú robiť. Predsa len, bol to vážený hosť. Aj v Prešporku už počuli o jeho liečebných úspechoch na dvore dánskeho kráľa Kristiána II. a o záračnom uzdravení nohy bazilejského knihlačiara Johanna Frobenia, ktorému hrozila amputácia. Boli v neprijemnej situácii. Paracelsus si ale z ničoho ťažkú hlavu nerobil. Počas návštevy v Prešporku si vymenil vedomosti aj s ľudovými liečiteľkami, kúpeľníkmi a bylinkárkami... A po dvoch týždňoch z mesta záhadne zmizol. Keď o štyri roky nečakane zomrel, ostalo po ňom veľa priekopníckych myšlienok aj o tom, že filozofia, astronómia, alchymia a nad nimi cnosť sú základnými piliermi zdravia.

Katarína Králiková,
sprievodkyňa dejínami
a blogerka
Foto: kk

Zdroje: Anton Bartunek: Historický vývoj farmaceutického vzdelávania vo vzťahu k územiu dnešného Slovenska od 14. storočia do roku 1918, Dejiny – internetový časopis Inštitútu histórie FF PU v Prešove – č. 1/2017
Ďuričková Mária: Diabolský doktor in Dunajská kráľovná, vydavateľstvo Mladé letá 1976

WESTEND
PLAZZA
KANCELÁRIE
NA PRENÁJOM

Priestory dostupné už od 24 m²

www.westendplazza.sk

info@westend.sk ■ +421 903 448 448

